

- Председнику Владе Републике Србије Александру Вучићу
- Председнику Републике Српске Милораду Додику
- Председнику Владе Републике Српске Жељки Џвијановић
- Министру саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије Зорани Михајловић
- Министру саобраћаја и веза Републике Српске Неђу Трнинићу

Предмет: Иницијатива за изградњу десне варијанте аутопута Коридора 11, на потезу Пожега – Ужице – Вишеград – Чаяниче – Требиње – Херцег Нови, са краком Фоча – Сарајево

Поштована господо,

Обраћамо се у име Координационог одбора херцеговачких удружења у Републици Србији, којих има петнаест.

Наша брига усмерена је на економско заостајање Херцеговине, које је проузроковано између осталог и лошом инфраструктуром. Некадашње Војводство Светог Саве и земља Светог Василија, колевка српског језика, епског и националног духа, расадник вантеријских људи и врсних спортиста јако економски заостаје и пропада и полако се расељава. А највише је, као и цела Република Српска загледана у Србију, у сваком погледу.

Демографска слика могла би се променити у позитивном смислу, пре свега ближим економским повезивањем са Србијом и квалитетнијом саобраћајницом у чему би и Србија имала велике користи, пре свега у пласману својих производа, што до сада није случај. Тунел кроз Чемерно је од огромног значаја, али је очигледно да то није довољно и да је то био само добар почетак будућег аутопута.

Желимо да вас подсетимо, да је још пре двадесет година, по договору Савезне владе Југославије и Владе Републике Српске београдско репрезентативно предузеће „ЦИП“ израдило генерални пројекат аутопута, са техничким елементима идејног и главног пројекта у погледу објекта (мостови, виадукти, усечи, тунели...) на релацији Вишеград – Требиње, који би био наставак десне варијанте Коридора 11, а који би се одвајао од Пожеге и даље преко Ужица водио ка Вишеграду и Требињу. Овај аутопут завршавао би се у Херцег Новом и на најбољи начин би повезао Србију и Републику Српску са Црном Гором, Јадранским морем и ширим регионима на тој траси. Десна варијанта Коридора 11 наслањала би се на економски развијене зоне: Централне Србије, Златиборског округа, Горажда, Романијске регије, имала би крак Фоча - Сарајево, а преко Плужина и везу са Пивом, преко Гацка или Билеће са Никшићком и Граховском регијом, преко Невесиња са Мостаром и Коњицем, преко Берковића и Љубиња са Стоцем и Чапљином (Јонском магистралом) и луком Плоче, а имала би и крак Требиње - Дубровник. Ми сматрамо да је овај аутопут стратешког значаја и има више предности над аутопутем Ниш – Драч.

Ако пак странци преферирају финансирање пута Ниш - Приштина - Драч, онда треба покушати и додатно наметнути, ако је то наравно могуће, смисленију трасу Пожега - Вишеград - Требиње - Херцег Нови, која повезује четири економски развијеније државе (Србију, БиХ, Црну Гору и Хрватску) и најкраћа је магистрала између Средње Европе (Пољска, Чешка, Словачка, Мађарска и Румунија), преко Београда до Јадранског мора. Овај аутопут би повезао, dakле четири исцепкане државе и постигло би се баш оно што заговора Европска унија „добросуседски односи“ која би уз две српске владе могла и да учествује у финансирању наведене саобраћајнице.

Веома је важно што би овај аутопут постао осовина привредног развоја и жила куцевица свих региона који се наслањају на њега а Херцеговину би „вратио у живот“ и економски приближио Републици Србији, за чиме она вапи, а завршавао би се у Херцег Новом, тамо где је наш народ набоље прихваћен. Више десетина векова каравани су тим путем из Боке снабдевали Србију са солју и другим медитеранским производима.

Можда је могуће да се Влада Републике Србије избори, с обзиром и на историјску истину о вишевековној припадности овог дела територије (Суторина и Херцег Нови) Старој Херцеговини, за коректан договор са Владом Црне Горе или међународном заједницом, да у пределу Суторине, Кумбора или негде другој Србија и Република Српска добију простор за сопствену луку. Србија је, уз Македонију, у неповољном расплету историјских догађаја остала без морске луке. Није нормално да највећи народ на Балкану нема свој излазак на Јадранско море. Утврђивањем граница данашње Републике Србије погажено је низ међународних права, па и право на излазак на море.

Ми уопште не сумњамо у добру вољу влада Републике Србије и Републике Српске, да у мери својих могућности учествују у финансирању овог значајног пројекта а учешћем Европске уније у финансирању делимично би се ублажио бол и нанета штета проузрокована неконтролисаним НАТО бомбардовањем Републике Српске а касније и Републике Србије. Сматрамо да Европска унија има материјалну и моралну обавезу да бар делимично „умије“ своје лице пред народом кроз који би пролазила ова веома потребна саобраћајница.

Предлажемо и могућност концесионе изградње, ако не у целини а оно бар у деловима, тим пре што су Израелске компаније раније нудиле такву могућност.

Неопходно је да Република Српска што пре у свом просторном плану усвоји ову важну трасу (не разумемо зашто то до сада није урађено) и тиме комплетира мапу саобраћајница, како би се после тога могле конституисати институције, које би водиле даље пројектовање и изградњу.

Верујемо да би изградња овог аутопута значајно утицала да се смање међуконфесионалне напетости, које још увек постоје у региону, смање анимозитети и људи приближе једни другима и почну да сарађују.

У прилогу достављамо Ситуациони приказ трасе аутопута Пожега – Вишеград – Требиње, са краком за Сарајево, који је сачинило Удружење грађевинских експерата и саветника „УГЕС“, чији су чланови највећим делом пореклом из Херцеговине, а који би желели да се после усвајања предложене идеје, стручно укључе у следеће фазе пројектовања и изградње.

Координациони одбор херцеговачких удружења у Србији моли министарства саобраћаја и обе српске владе да размотре предложену иницијативу и изражава спремност да у сваком тренутку, у сарадњи са стручним удружењем, обезбеди и додатна објашњења.

За евентуална питања можете нас контактирати на mail: svetozar.cmogorac@yahoo.com и телефоне : +381652903951 или +381 11 22 00355.

У очекивању добрих вести пријатељски вас поздрављамо.

Прилог: - Траса аутопута Вишеград-Требиње
- Ситуациони приказ трасе аутопута Пожега – Вишеград – Требиње

У Београду 03. 04. 2017

Координациони одбор херцеговачких удружења у Србији
Потпредседник

Светозар Црногорац

Светозар Црногорац